

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 22. marraskuuta 2021
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2021/0293(COD)

13809/1/21
REV 1

LIMITE

TELECOM 415
DIGIT 158
CYBER 289
COMPET 805
RECH 501
PI 108
MI 834
EDUC 376
JAI 1212
ENFOPOL 421
COSI 223
CODEC 1459

ILMOITUS

Lähtettäjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto

Kom:n asiak. nro: 11900/21

Asia: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi vuoteen 2030 ulottuvan "Polku digitaaliseen vuosikymmenelle" -ohjelman perustamisesta
– Tilanneselvitys

I JOHDANTO

1. Komissio hyväksyi 15. syyskuuta 2021 ehdotuksen päätökseksi vuoteen 2030 ulottuvan poliittisen ohjelman "Path to the Digital Decade" (PtDD) perustamisesta¹. Poliittisella ohjelmalla pyritään varmistamaan, että EU saavuttaa yhteiskunnan ja talouden digitalisaatiotavoitteet ja -päämäärät EU:n arvojen mukaisesti, vahvistaa digitaalista johtajuuttaan ja selviytymiskykyä sekä edistää ihmiskeskeistä, osallistavaa ja kestävää, kansalaisia ja yrityksiä voimaannuttavaa digitaalipolitiikkaa.

¹ Asiak. 11900/21.

2. Ehdotuksessa palautetaan mieleen konkreettiset digitalisaatiotavoitteet, jotka unionin odotetaan kokonaisuutena saavuttavan vuosikymmenen loppuun mennessä. Tavoitteet on esitelty digitaalista kompassia koskevassa tiedonannossa 9. maaliskuuta 2021. Poliittikaohjelmassa esitetään uusi jäsenvaltioiden kanssa toteutettava ohjausmalli, joka perustuu unionin toimielinten ja jäsenvaltioiden väliseen vuotuisen yhteistyömekanismiin ja jolla varmistetaan, että unioni yhdessä saavuttaa tavoitteensa.

Ohjelmalla on erityisesti seuraavat tavoitteet:

- Digitaaliset perustaidot vähintään 80 prosentille väestöstä ja 20 miljoonaa pitkälle koulutettua digitaalialan ammattilaista;
- Varmat ja suorituskykyiset kestävät digitaaliset infrastruktuurit (Gigabitti kaikille talouksille, 5G kaikilla asutuilla alueilla, korkeampi puolijohteiden tuotanto, turvalliset pilvien reunasolmut ja kvanttietokoneet);
- Yritysten digitalisaatio (kolme neljäsosaa EU:n yrityksistä käyttää pilvipalveluja, tekoälyä tai massadataa, yksisarvisten rahoitus, pk-yritysten digitaalinen intensiteetti);
- Julkisten palvelujen digitalisointi (100-prosenttinen julkisten palvelujen ja potilastietojen saatavuus verkossa, 4/5:lla EU:n väestöstä käytössä sähköinen tunnistaminen).

Tätä varten komissio ehdotti unionin toimielinten ja jäsenvaltioiden välistä jatkuvan yhteistyön mekanismeilla sellaisten puutteiden korjaamiseksi, jotka on viimeisimmässä vuosikertomuksessa todettu merkittäviksi. Digitalisaation seuranta ja raportointiprosessia esiteltäisiin Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuotuisessa tilannekatsauksessa Euroopan digitaalisen vuosikymmenen tilasta.

3. Euroopan parlamentissa ehdotus annettiin teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan (ITRE) käsiteltäväksi. Asian esittelijä on Martina Dlabajová (Renew Europe, Tšekki). ITRE ei ole vielä hyväksynyt raporttia.
4. Euroopan talous- ja sosiaalikomitealta pyydettiin 27. lokakuuta 2021 lausuntoa ehdotuksesta, jonka odotetaan valmistuvan vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä. Euroopan alueiden komiteaa kuultiin 10. marraskuuta 2021, ja sen lausuntoa pyydettiin tammikuun 2022 loppuun mennessä.

II KÄSITTELY NEUVOSTOSSA

5. Neuvostossa ehdotusta on käsitelty televiestintä- ja tietoyhteiskuntatyöryhmässä. Puheenjohtajavaltio Slovenia aloitti keskustelut 28. **syyskuuta** 2021 pidetyssä kokouksessa. Valtuuskunnat suhtautuivat aloitteeseen hyvin myönteisesti ja näkivät tärkeäksi vahvistaa pyrkimyksiä kohti digitalisaatiotavoitteita koronakriisin jälkeisessä tilanteessa. Ne myös kiittivät jäsenvaltioille sallittua joustavuutta digitaalisten tavoitteiden saavuttamisessa. Samalla komission asettamaa aikataulua pidettiin erittäin kunnianhimoisena (kansallisten etenemissuunnitelmien yhteydessä), ja jotkin valtuuskunnat ilmoittivat pitävänsä parempana komission ja jäsenvaltioiden välistä ei-sitovaa yhteistyötä täysimittaisen sitovan seuranta- ja yhteistyömekanismin sijaan.

Tämän jälkeen keskustelussa käsiteltiin myös tarvetta puuttua EU:n korkeamman ja matalamman teknologisen kehityksen tason alueiden keskinäisen hajanaisuuden riskiin, joka koskee niin eri teollisuudenaloja kuin väestöryhmiäkin. Lisäksi esille otettiin joitakin kysymyksiä, jotka koskevat nykyistä EU:n rahoitusta, sekä huoli eurooppalaisten digitaali-infrastruktuurikonsortioiden (EDIC) perustamiseen liittyvästä päällekkäisyydestä. Kyseessä on uusi väline, jonka tarkoituksena on helpottaa monikansallisten hankkeiden toteuttamista.

6. **Lokakuun** 19. päivänä pidetyssä kokouksessa käsiteltiin päätöksen neljää ensimmäistä artiklaa, jotka koskevat sen kohdetta, määritelmiä, yleisiä tavoitteita ja digitalisaatiotavoitteita. Kysymykset liittyivät valittuun oikeudelliseen muotoon, tarpeeseen vahvistaa vihreän/digitaalisen siirtymän ulottuvuutta tavoitteiden joukossa, velvollisuuksien noudattamatta jättämisen seurauksiin sekä julkisen sektorin ja pk-yritysten hallinnollisen rasituksen mahdolliseen lisääntymiseen.

7. **Marraskuun** 16. päivänä kokous alkoi 4 artiklaa koskevilla huomautuksilla ja kysymyksillä, joita ei vielä ollut käsitelty. Jäsenvaltioiden väliset ja sisäiset digitaaliset kuulut huomioon ottaen tavoitetasoa pidettiin sekä liian korkeana että liian alhaisena, osittain käsitellyistä tavoitteista riippuen. Jotkin valtuuskunnat korostivat tarvetta selventää, että tavoitteet eivät ole oikeudellisesti sitovia ja että niiden saavuttamatta jäämisestä ei tulisi olla seuraamuksia jäsenvaltioille, kun taas toiset katsoivat, että joitakin muotoiluja tulisi määritellä täytäntöönpanoa ja yleistä johdonmukaisuutta silmällä pitäen. Lisäksi tarkasteltiin tiettyjä lukuja, joita komissio käytti eri tavoitteiden osalta.
8. Komissio antoi jo alustavia vastauksia edellä mainittuihin huolenaiheisiin ja totesi, että ehdotuksen kunnianhimoinen mutta tasapainoinen lähestymistapa asettaa etusijalle joustavuuden ja yhteistyön. Komissio korosti myös, että digitaaliset tavoitteet eivät olisi sitovia EU:n eivätkä jäsenvaltioiden tasolla mutta yhteistyömekanismi olisi, jotta tavoitteiden saavuttaminen vuoteen 2030 mennessä voidaan varmistaa. Komissio esitteli EDIC:n merkitystä tarkemmin 22. marraskuuta pidetyssä työpajassa. Lisäksi komissio muistutti jäsenvaltioita, että asiakokonaisuuden hyväksyminen on tärkeää saattaa päätökseen vuoden 2022 ensimmäisen puoliskon aikana, jos suinkin mahdollista, jotta ensimmäinen vuotuinen valvontajakso ja ensimmäinen EDIC olisivat mahdollisia vuoteen 2023 mennessä.
9. Puheenjohtajavaltio Slovenia pyrkii saattamaan ehdotuksen ensimmäisen käsittelyn onnistuneesti päätökseen puheenjohtajakaudellaan. Puheenjohtajavaltio Slovenia pyytää yhteistyössä tulevan puheenjohtajavaltion Ranskan kanssa valtuuskunnilta virallisia huomautuksia ja ehdotuksia ennen vuoden loppua helpottaakseen ensimmäisen kompromissiehdotuksen laatimista Ranskan puheenjohtajakaudella vuoden 2022 alussa ensisijaisena asiakokonaisuutena.

III LOPUKSI

10. Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään panemaan merkille tämä puheenjohtajavaltion tilanneselvitys, jotta se voidaan toimittaa televiestintäkokoontamissa kokoontuvan liikenne-, televiestintä- ja energianeuvoston 3. joulukuuta 2021 pidettävään istuntoon.